

Művészet az iskolában

Szegedi támogatás egy Békés megyei középiskolának

A nagyszerű ötlet, mely szerint a gyomai Kiss Lajos Gimnázium és Szakközépiskola tágas, világos emeleti folyosóját állandó kiállítási helyiséggé alakították, Honti Antal gyomai grafikus érdeme. Az elképzelés termékeny talajra talált az iskola tanárai és diákjai között, és hamarosan csak úgy sorjázta az ötleteket, elképzeléseket, előzetes tervek. Az igény régi és jogos. A Békés megyei nagyközség ifjúságát, lakóit nem kényeztetették el az utóbbi években sem rangos képzőművészeti kiállítások, sem egyéb művészeti események. Hiányzott a folyamatosság, a permanens művészetnevelő, ismeretterjesztő tevékenység, mely túllép a tanítási órák keretein, kilép az iskola falai közül. Erre vállalkozott most a nagyközség gimnáziuma a „Művészet az iskolában” című rendezvényesorozat kezdeményezésével. Akciójuk célja, hogy élmenyközébe hozzanak műveket és alkotásokat, hogy szívet, művészetet szerető és

értő, magas esztétikai igényvel rendelkező fiatalok kapják kézhez az érettségükről szóló bizonyítványt.

Hogy mi köze ehhez a kezdeményezéshez, a Békés megyei nagyközség gimnáziumának ötletéhez Szegednek? A magyarázat egyszerű: az iskola erős szálakkal kötődik ehhez a városhoz, hiszen végzett hallgatóinak nagy része ennek a városnak felsőoktatási intézményeiben tanul tovább. Különösen sokan szereztek már eddig is diplomát a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola különböző szakain, de a Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola is nevelt már jó néhány fiatalot. Ezért látszott gyümölcsözőnek az ötlet — ezeknek a szegedi intézményeknek segítségét kéri tervük megvalósításához. A napokan Fekete Antal, a gyomai Kiss Lajos Gimnázium és Szakközépiskola igazgatója és Honti Antal, aki a rendezvények szakmai irányítója, felkeresték ezeket a szegedi

intézményeket és megállapodásokat kötöttek velük. Megállapodást írtak alá a segítségnyújtásról a Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskolában dr. Diós József igazgatóval, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola rajz-művészettörténet tanszékén Fischer Ernő tanszékvezető főiskolai tanárral és Zombori László festőművésszel, a Magyar Képzőművészek Szövetsége Dél-magyarországi Területi Szervezete szegedi csoportjának titkárával. Mindkét intézmény és a szegedi képzőművészek csoportja hallgatói és tanári, egyéni és kollektív kiállításokkal, cserélőátvitelű kiállításokkal, előadásokkal, előadásokkal, a kiállításokhoz kapcsolódó zenei és irodalmi produkciókkal támogatja a gyomai középiskola egyedülálló kezdeményezését. E mostani megállapodások hitelesítő pecsétje lesz a januárban kezdődő akcióorozat minden egyes rendezvényén.

Új sorozatok, filmek, tévéjátékok

A tévé első negyedévi műsorterve

A következő esztendő első negyedévének ígéretes programja, gazdag, sokszínű műsorterve körültekintő szerkesztőmunkáról tanúskodik, amelynek során nemcsak az arányosság kérdését, hanem a hézói igények változását is szem előtt tartották. A sorozatok eddig is sok nézőt szereztek a televíziónak. Úgy tűnik, számukat tovább kívánják szaporítani, szerencsére a tervekben az is kitetszik, hogy kivétel nélkül érdekes, valóban sorozatba illő témákat találtak feldolgozásra. Sokkal több az aktuális politikai és ismeretterjesztő műsor is, mint eddig bármikor. Az előbbieket célja: mai életünk bemutatása. A Bauritváros (Tapolca), a Nagy események nyomában (Dunai Vasmű), a Jó estét, Miskolc című műsorok iparvidékek és városok múltjával és jelenével foglalkoznak majd. Hétrészes dokumentumfilmsorozat, a Vajda Péter utca 7. Alkotói arra kerestek választ, mi foglalkoztatja ma a dolgozó embereket. A faluról, a mezőgazdaságról, a mai paraszti életformáról szintén több film és sorozat készült, közülük a Falugyűlés három alkalommal jelentkezik, résztvevői egy-egy falu lakói. Az ismeretterjesztő sorozatok közül kettőt emelnénk ki: a Korok és bűntörök című, hatrészes film a bűntörök történetét kíséri végig az ókortól napjainkig, bemutatva az életmódokat és szokásokat is. Napjaink egyik legfontosabb kérdésével, a gazdasági hatékonyság növelésével a szervezés közötti kapcsolattal foglalkoznak a Szervezés és vezetés című, négyrészes sorozat adásai.

A szórakoztató és zenei műsorok között a Szervezés és vezetés című, négyrészes sorozat adásai. A szórakoztató és zenei műsorok között a Szervezés és vezetés című, négyrészes sorozat adásai. A szórakoztató és zenei műsorok között a Szervezés és vezetés című, négyrészes sorozat adásai.

színházig terjedő drámatörténeti úton. Az első negyedében a sorozat öt része kerül a képernyőre. Összesen nyolc tévéjátékot, illetve tévéfilmet láthatunk majd. Magyar írók közül Fejes Endre (Cserepes Margit házassága), Illyés Gyula (Ozora példája), Gyurkó László (Aranyborjú), Levik Károly (Feje fölött holló), Baráth Lajos (Átmenő forgalom) műveit alkalmazzák televízióra. (A Cserepes Margit házassága a Szegedi Nemzeti Színház bemutatói között is szerepel, a nézőknek tehát alkalmuk lesz érdekes összehasonlításokra.)

Folytatónak az Ifjúsági sorozatok, de újak is jelentkeznek. Ilyen az *Es te ki vagy?* című, amelyben alkotói fiatalok mutatkoznak be. Vargha Balázs *Ki játszik ilyet?* című műsorával azt kívánja bizonyítani, hogy a játék tulajdonképpen tanulás, a tanulás pedig játék.

Pásztor Ferenc:

Véletlenül katona

72. Körülnézett a halázmester, s meg önyire sem volt töle egy fejlett példány. Úszott a felkavart vízben, nyilván legyekre, vízbe pottyant szúnyogokra, riadozó halivadékokra vadászgatott. Az öreg boszorkányos ügyességgel lecsipett egy nádszálat, és olyan gyorsan, mint a sirályok, máris a csónakba emelte a tekerő vizsiklót. Zsanó elsápadt. Még szólni sem volt ideje, az öreg máris elkapta a kigyó nyakát, mozdult egyet, hogy közelebb legyen a motorhoz és át dobta Zsanó lábához. Pontosabban egész közel a lábához, mert a szokatlanul bőszárú csizmában talált bűvőhelyre a sikló. Ettől az apróságától nyomban hintázni kezdett a motoros. A hajóban nem eshetett kár, mert a motor erősen egyensúlyban tartotta, de a fel-fel ugráló és vi-

sító, üvöltő Zsanó egyre közelebb volt a vízhez. Hiába kapaszkodott utána Tihanyi. Egy szerencsétlen mozdulat nyomán máris a vízbe pottyant. Kétségbeesetten kalimpált, prűskölt, kapkodott a levegő után, majd lebukott a vízben. Feljött a felszínre, fején sapka helyett hínárkoszórú zöldellő markában pedig nádleveleket szorongatott nyilván abba akart kapaszkodni. Sem a vezető, sem a halázmester, sem a kísérő tiszt-helyettes nem mozdult. Tihanyi rémülten tekintgetett egyikről a másikra. Szemében gyilkos szemrehányás ült, és a tehetetlenség dühe.

— Fuldoklik! — kiáltott hirtelen és oldozgatni kezdte a derékszíjat. — Segítsenek, mert elpusztul!

— Dehogyan pusztul — nevetett tovább a halázmester. — Nem olyan rossz víz ez, hogy csak úgy elnyeli a jó embert, csak egy kicsit ijesztgeti!

Az öreg már mozdult, Komótosan nyúlt a hosszú rúd után. Közben Zsanó is tornászott. Hol lemerült, hol felbukott, és nagy levegőt szívt. Mindannyiszor nagy csomó zöld maszat csúfította a képét. A tiszt-helyettes is elmozdult már. Igyekezett a fenékhöz. Csakhogy ilyen helyzetben minden másodpercet nagyító alá kell tenni, meg kell nagyítani, lassítani. Aki benn ül, annak nem hosszú, aki a vízben kapálódzik, annak bizony hosszú a tűrési idő.

— Alljon fel! — kiáltott erősen a tiszt-helyettes és megállt a csónakban.

— Mondani könnyű! Prűhcs! — ordított Zsanó

1974. február

Mezőgazdasági könyvhónap

1974 februárjában 17. alkalommal rendezik meg az országos mezőgazdasági könyvhónapot. A megnyitót Kiskunfélegyházán lesz, sok városban, községben kiállításokat, ankétokat, szakíró-olvasó találkozókat rendeznek — ezekből egyébként az idén már 800-at szerveztek.

A mezőgazdasági könyvhónapra — amely egyben az élelmiszer- és fagyasztási könyvek és szaklapok hónapja is — hat kiadványt látogat 33 művet jelent meg több mint 150 ezer példányban.

Méz helyett méhtáp

Kevesebb méz volt a mézeskalácsban — ezzel és más manipulációkkal több mint kétfélmillió forint juttatott hasznát szerezték. A Legfőbb Ügyészség javasolja, sújtásuk gazdasági bírsággal az Országos Méhészeti Szövetkezeti Közös Vállalatot.

A vállalat a mézes sütemények gyártásakor takarékosan bánt az alapanyagokkal. A szükségesnél kevesebb tojássárgáját használt, a mézet pedig méhtáppal — húsz százalékos mézet tartalmazó aromás cukorsziruppal — helyettesítette. Az így készült hamis mézest változatlan áron, valódiéknél alacsonyabb áron, mint a tényleg nem 6 forint 30 filléres méhtáppal, hanem 24 forintos mézzel gyárták volna.

A vállalat a szocialista gazdálkodás elveibe ütő közömagatartásával megsértette a fogyasztók és a társadalom érdekeit. A Legfőbb Ügyészség indítványozza: a méhészeti szövetkezeti közös vállalatot sújtásuk kétfélmillió 130 ezer forint gazdasági bírsággal. Az ügyet a Fővárosi Bíróság tárgyalja. (MTI)

Nemzetközi minőségi díj

A Richards Finomposztógyár elnyerte az Editorial Office spanyol kiadó 1973. évi nemzetközi minőségi díját. Ebből az alkalomból sajtótájékoztatót tartottak a Dunai Intercontinentálban.

Timár Máttyás:

Gazdaságpolitika Magyarországon 1967-1973

A gazdaságirányítás egyik vezető posztja betöltőjének a Minisztertanács elnökhelyettesének vállalkozása e kötettel nem kevesebb, mint annak összegezése, hogy mit tette szükségessé a gazdasági reformot, s milyen eredménnyel, következménnyel ment, meg végbe az. A könyv ilyen módon egyszerű elméleti és gyakorlati gazdaságtani munka, kritikai számbavétele tényeknek, irányzatoknak, már elért, s még előttünk álló céloknak. Témájánál fogva nem lezárt könyv, mert mint maga írja, irányítási „rendszerünk nem tekintjük befejezettnek; egyrészt a tapasztalatok birtokában újra és újra kijavításokra szorul, másrészt együtt is fejlődik a gazdasággal.”

Világos elrendezésben két fő részre tagolódik az áttekinthető és elemzés. Az egyik: a gazdaságirányítási reform előzményei és a reform megvalósítása. A másik: társadalmi-gazdasági fejlődésünk céljai. Timár Máttyás rendkívül bőszéges forrásanyag felhasználásával ad szinte teljeskörű magyarázatot és indoklást a reform szükségességére, nem kerüli el az előkészítés idején fölmerült kétségeket, vitás kérdéseket sem, s éppen ezzel válik meggyőzővé okfejtése. Így egyebek között kitér arra a kérdéscsoportra, amely talán a legélesebben ütközött a különböző véleményeket, s ez a növekedési ütem és a gazdasági egyensúly viszonya. Ma már, a gyakorlati tapasztalatok ismeretében, egyszerűnek látszik a megállapítás: „Hosszabb távon nem is vethető fel úgy a kérdés, hogy a gazdasági növekedés ütemét vagy az egyensúly követelményét helyezzük-e előtérbe. A növekedés ütemét végső soron a dinamikus egyensúly feltételei határozzák meg”. A szerző — az álláspontra végső kialakulását érzékelte — nem hallgatja el sem e kérdésben, sem más egyebekben az ellenvetéseket, az aggályokat. Sőt, részletesen foglalkozik azokkal, mintegy beavatva az olvasót a döntéshozatali „Gazdasági fejlődés és iránymegelőző időszak problémáiba.”

Remélhetően az eddig leírtakból érzékelhető, hogy a könyv távol áll a száraz, a zsúfolt tudományosságot az elvontságban fölfedezni vélő szerzők módszereitől, stílusától. Gyakorló gazdaságpolitikus szólal meg a lapokon, aki ugyanolyan fontosnak tartja a folyamatokat, mint azok végső eredményét. Tartózkodik tehát a kinyilatkoztatás-szerű megállapításoktól, okok és okozatok kusza szálait bogozva teremt kiismerhető rendet a politikai, társadalmi, gazdasági kölcsönhatások sűrű szövevényében. Ezt teszi nem csupán az általános problémák vizsgálatok, hanem a részterületek szemügyre vételekor ugyancsak. Így az ipar legutóbbi öt esztendejének mérlegelésekor, a beruházások, a munkaerőhelyzet, az élet színvonal, a külkereskedelem alakulásának elemzésekor.

A kötet második részének, jövőbeni fejlődésünk főirajzolásának az a gondolati útmutatója, hogy — Timár Máttyás summázó szavaival — „a gazdaságpolitika legfőbb törekvése az emberek növekvő szükségleteinek mind magasabb színvonalú kielégítése. Ilyen összefüggésben a növekedési ütem, vagy a gazdasági egyensúly elsődleges célok ugyan, de a fő célnak mégis eszközei csupán». Ezeknek az eszközöknek a tökéletesítése, hatékonyabb alkalmazása természetesen nagyon alapos megfontolásokat követel, mert a rögzítések, a kényszerű, áthidaló megoldások használatára erősen kényszerít. A miniszterelnök-helyettesi tisztség nem nehezíti el a szerzői tollat; olyasmit is hegyére vesz, amiről még viták folynak, amiben nincsenek — nem lehetnek — végleges álláspontok. Ezt elsősorban a gazdasági szabályozók továbbfejlesztésével foglalkozó fejtegetésben tapasztalhatunk — természetesen úgy, hogy Timár Máttyás jelzi, még formálódó elképzelésekről van szó —, de hasonló okok miatt érdekesek, továbbgondolásra ösztönöznek a szerzővel szembe forduló kérdések, a jövődelempolitika, a fogyasztás várható alakulásáról elmondottak is.

Több tekintetben a könyvet az 1968-ban megjelent „Gazdasági fejlődés és iránymegelőző időszak problémáiban” című munka folytatásának tekinthetjük. A művet, amelyet Nyers Rezső lektorált, a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó bocsátotta közre.

M. O.

és merült. Mikor visszajött, folytatta. — Mi vagyok, hal?

— Egyenesedjen ki, édes fiam! — kiáltott hátrázottan az öreg halász is.

Egyenesedett volna, állt volna, csak azt nem tudta, milyen irányban. Szeme annyira telerakódott békanyállal, hínárral, hogy a tulajdon édesanyja nem ismert volna rá. Aztán az öreg halász kilépett a ladikból. Már ugrás közben elkapta a hóna alatt, s villanásnyi idő alatt — addig tartott, mint a siklófogás — taloraállította Zsanót. Csak Tihanyi csodálkozott. Még deréki sem ért a víz.

— Ez mi? — nézett Zsanó és egyenesen Tihanyi képébe vágta a maradék moszatot. — Zsi-úsztam?

A halászok elfordultak a part felé, Tihanyi nem bánta a moszatot, a tiszt-helyettes az ég felé nézett, de nem lehet leírni, amit mondott. Még udvarias is volt. Nem akarta megijeszíteni a két boldogtalant. Úgyis csak napokra jöttek, úgymond megerősíteni az őrsöt.

— Miért nem mondták, hogy ez közönséges pocsolva? — csodálkozott Zsanó, és nagy gondolat törőlközött egy kockás zsebkendőbe. — Azt hittem, komoly nagy víz... Au! — kapott a lábához, mert ismét eszébe jutott a sikló. A szerencsés hüllő azonban már régen kilihegte magát valamelyik nádcsomó tövében. Mindössze egy nádszál csúszott a csizmaszárbán.

(Folytatjuk.)